

mij kwam in z'n witte pij, kon ik al met hem praten als met een ouden vriend. En nu weet ik, dat hij mij voor deze loftuiting na de vacantie wel eens even kwaad zal willen aankijken, maar echt kwaad kijken kan hij niet, laat staan 't zijn.

Dat is zoo de ernstige kant van 't studentenleven en dat geeft zoo'n rijke voldoening en stemt wel tot dankbaarheid tegenover God en onze ouders, die ons in staat stelden om zoo'n uitverkoren plaats in de wriemende wereld in te nemen.

Als zwartgalligen hoeven we niet te staan voor het studentenleven, verre van daar. We moeten het goede waardeeren, dat er in is, en er is zoo veel goeds.

Komt dus als vurige, jonge mannen naar de universiteit, en weet er te werken en te leeren. Studie en vereeniging, lectuur en museum en schouwburg en concert, dat alles kan geven een rijken bloei van geest en hart en die bloei wordt nog weer veel mooier, als we hem plaatsen in de alles verguldende stralen van den godsdienst. Na dat alles blijft geen tijd meer over voor niets doen, geen tijd om doelloos langs de straten te

zwerven. Dat vele werk is ook een middel, en wel 't aangewezen natuurlijke middel om heen te komen over veel strijd en moeilijkheden, die zeker niet uitblijven.

We moeten gaarne en dikwijls en dan met open oog terugblikken naar 't lieve Rolduc en z'n goede meesters en hun wijzen raad. Flink en krachtig en goed moet alles zijn en dan zal heerlijk de zon schijnen in ons leven en er zullen bloemen bloeien, stil en zoet. Achter ons een welvende heuvel van bloemen, waarboven hoog de torenspits der Rolducsche abdij en waartusschen wuivende en wenkende vriendenhanden, om ons de bloemen, die zoet tot ons fluisteren woorden van vrede en troost, dat we goed hebben gedaan en vóór ons de bloemen der toekomst, waar in lief is verscholen de weg door 't leven, niet geplaveid met verflenste bloemen van vertrapte voornemens, maar hoog overwelfd met heerlijke machten van kleur. Dan zal 't schoon zijn in ons en om ons en alles zal spreken van vredig geluk....

H. VAN DER STERREN.

Amsterdam — Horst.

1868—1873

Het toeval speelde mij 't Jaarboek 1922 van Rolduc in handen. Een enthousiast vriend die me een bezoek bracht, was de gelukkige bezitter en stond 't me graag ter lezing af. Wanneer ik zeg, dat de kennismaking voor mij een aangename was, dan druk ik me veel te zwak uit. Vijftig jaar, een menschenleef-tijd, liggen er tusschen den tijd, dat ik op Rolduc „school lag” en het heden en in de jaarboeken, die ik gretig verslond, herzag ik het eeuwenoude, eerbiedwaardige, maar zich steeds weer verjongende en aan den modernen tijd zich aanpassende Rolduc.

Wie herdenkt zonder ontroering zijn zonnige jeugd, wanneer hij zijn eerste en tweede jeugd reeds lang achter den rug heeft en — hoe is 't mogelijk en wat vliegt de tijd toch

snell! — hij zich zoo zoetjes aan onder de ouderen van dagen moet rekenen? Ik erken dan ook, dat de lectuur voor mij méér geweest is dan een belangstellend kennismaken van wat er vroeger en nu te Rolduc omging en omgaat. Veel ervan is mij vreemd, maar achter het voor mij vrijwel onbekende heden rijst een aantrekkelijk, en — o, ik weet 't — bijna geidealiseerd verleden en 't weemoedige verlangen kwam in mij op, iets van dat zelf beleefde in de herinnering vast te leggen. Dat de redactie van het Jaarboek zoo welwillend is, mij daarvoor eenige plaatsruimte af te staan, verplicht me tot groote erkentelijkheid.

Vijftig jaar geleden was, althans in Schiedam, Rolduc terra incognita.

Het overlijden van mijn goeden vader op vrij jeugdigen leeftijd en 't gebrek aan behoorlijke Katholieke onderwijsinrichtingen in de jeneverstad, bracht onze brave moeder in de noodzakelijkheid voor haar jongens uit te zien naar een geschikte kostschool. Relaties met Alberdingk Thijm bracht onzen toezien den voogd op de gedachte 't eens met Rolduc te probeeren en dus schreef hij een brief om inlichtingen aan den „pastoor" van Rolduc, wat natuurlijk „directeur" had moeten zijn, maar voor de, ook in die dagen, ijverige en snuggere post geen beletsel was om het schrijven aan het juiste adres te bezorgen. Althans, al heel spoedig kwam het gewenschte antwoord met de noodige inlichtingen, als gevolg waarvan mijn oudere broeder en ik na de groote vacantie de inderdaad gewichtige en lange reis zouden aanvaarden naar Zuid-Limburg. Zoo zouden wij beiden dus de eerste Schiedamsche studenten geweest zijn, ware 't niet, dat het nieuws van ons vertrek ook andere Schiedamsche ouders op 't idee bracht hun jongens naar Rolduc te zenden. Op den dag van ons vertrek sloten zich bij ons aan Jan Exler, de latere Pater Jezuiet, helaas te vroeg aan zijn orde ontruikt en de gebroeders P. en J. Meyer, die allebei op jeugdigen leeftijd zijn gestorven. In de daarop volgende jaren, heeft Schiedam ruim zijn contingent geleverd.

Een reis naar Rolduc was destijds een heele onderneming. Al heel vroeg in den morgen moest men met een rijtuig naar Rotterdam om vandaar per boot naar de Moerdijk te stevenen. De spoorbruggen ontbraken toen nog. Vanaf Moerdijk ging de reis verder per trein via Breda, Boxtel, Venlo, Viersen-Gladbach met als eindpunt Herzogenrath. Daar verzamelde zich dan een groot gezelschap studenten, die gezamenlijk te voet naar Rolduc togen.

Bij onze aankomst aan de school werden we verwelkomd door Martin, den portier, die ook belast was met het ronddelen van brieven en pakjes en de aankondiging van bezoeken. Ik hoef hier wel niet te vermelden, dat hij vooral bij de vervulling der laatste functies een graag geziene figuur was.

Het corps leeraren bestond toen uit acht-

en-twintig priesters en vier leeken. De directeur Mgr. W. Everts was juist den in de vacantie overleden directeur Jansen opgevolgd. De professoren waren:

B. Pothast, P. G. Slits, F. Ramakers, prefect, F. Spijkers, J. Jaspar, J. Lienaerts, Alf. Brouwers, P. v. d. Goor, H. Vorage, E. van Boom, F. Neujean, J. Thissen, Dr. J. Geenen, M. Billekens, J. Engels, H. Claessen, J. Janssen, J. Deutz, Dr. L. v. d. Winkel, provisor, J. Timmermans, Dr. E. Menten, F. Moubis, Ch. Marres, L. Janssens, P. Wimmers, J. Engels, R. Corten, opvolger van W. Everts.

Als leekenleeraren waren aangesteld de Heeren Knittel, Gibbels en Hanöver Sr. en Jr. Zij allen zijn van het wereldtooneel verdwenen, behalve de heer Hanöver Jr., die naar ik las, nog van zijn muzikale talenten ten beste geeft.

Behalve de vele lessen, die professor van Boom voor zijn rekening had, bekleedde hij ook nog de functie van huisarts en was hij als dilettant medicus de weldoener der lijdende studenten, wanneer 't geval zich tenminste niet ernstig liet aanzien natuurlijk. Bij lichte ongesteldheden kwam hij met zijn middeltjes op de propfen, die, als ze al geen goed deden, als ongevaarlijke proefnemingen waren te beschouwen. Na zijn benoeming tot pastoor werd hij in zijn practijk opgevolgd door prof. Timmermans. Bij ernstige ziektegevallen echter werd de dokter uit Kerkrade of uit Herzogenrath onboden. Vooral die medicus uit Herzogenrath staat me nog levendig voor den geest, of misschien minder hij zelf, dan het allerwonderlijkste vehikel, waarvan hij zich bediende, om naar Rolduc te komen. Het was een bak, die gedragen werd door twee enorme wielen, zoo groot, dat ze nog ver boven de kap uitstaken. De voordeelen van deze vreemde voertuigconstructie zijn me tot heden een raadsel gebleven, in ieder geval hebben zij niet tot navolging geprikkeld. Nooit of nergens zag ik meer zoo'n sjees.

Op dokters advies werden ernstige patienten naar de infirmerie getransporteerd, waar de brave Mathieu als hoofdverpleger een rol van gewicht speelde. Het was een kerel als een boom, die voor geen klein geruchtje verward was, maar niet sterk in de leer der hy-

giëne, wat in zoover zijn goede zijde had, dat eenigszins kieskeurige patienten niet langer onder zijn hoede wenschten te blijven dan strikt noodig.

Wel is er in dit opzicht ontzaggeijk veel in Rolduc veranderd. De opper- en alleenheerschappij van den man heeft uitgedaan op het terrein, waar vrouwelijke hulp en zorg zoo slecht kan worden gemist. De huishouding is nu toevertrouwd aan zusters, maar in mijn tijd was ze in handen van mannelijk personeel. Wat men voor goeds van deze heeren ook zou willen getuigen, zindelijkheid was voor hen een zeer vaag begrip. Zij verzorgden op hun manier de dortoors en chambretten, maar vervulden bovendien de rol van kellner bij dejeuner, diner en souper. Hun uniform bestond, of misschien juister, moest bestaan in een blauw gestreept linnen jasje, dat voor 't gemak of de luchtigheid bij 't souper nogal eens vergeten werd, zoodat wij onze dienende geesten in hemdsmouwen te bewonderen kregen. Voor het schoonhouden der chambretten waren bovendien een aantal opgeschoten jongens aangesteld, die meer speciaal belast waren met het reinigen van een zeker onmisbaar meubel, waaraan zij een hier niet neer te schrijven eere naam hadden te danken.

De thans in Rolduc studeerende generatie zal zich ook moeilijk een denkbeeld kunnen vormen van de zorg, die de verlichting met petroleumlampen vereischte. Het vullen en nazien der talrijke lampen was een sekuur werk. Wanneer het niet met de noodige oplettendheid gebeurde en de pitten behoorlijk zuiver werden gehouden, was de ellende niet te overzien. Lambert, bijgenaamd de lampenist was het genie, die de inrichting van behoorlijk licht voorzag. Hij was echter ten gevolge van zijn verheven ambt zoozeer doortrokken van de olielucht, dat je maar liever op een eerbiedigen afstand van hem bleef en je reukzenuwen je onmiddellijk waarschuwden als hij in aantocht was. Lang heb ik hem echter in die functie niet gekend. Door het overlijden van den kok werd hij plotseling en zonder eenige opleiding tot diens opvolger gepromoveerd. Zonder aarzelen aanvaardde onze geurige Lambert deze verantwoordelijke positie, waarschijnlijk om-

dat zijn voorganger zijn kostelijke recepten aan 't huis had gelegateerd.

Men zal hier uit al wel begrijpen, dat wij in Rolduc niet tot lekkerbekken werden opgeleid. Integendeel, onze maaltijden waren van een stoicijschen eenvoud. Aan dejeuner en gouter kregen we koffie met broodjes, waarin de boter gebakken was, naar het heette, maar dien onze toch waarlijk stoute jongensfantasie er niet in vermocht te ontdekken. Bedekking der tafels moest men er maar bij denken. Het benodigde voor den maaltijd lag opgeborgen in een lade van de tafel, ieder leerling had zijn eigen lade op de plaats waar hij gezeten was. Voor het reizen had men zelf zorg te dragen. Nu waren er enkelen, die het als een sport beschouwden om den kop, waaruit ze koffie dronken, nooit schoon te maken. Al heel gauw kreeg de kop daardoor de kleur van een sterk doorgerookte pijp. De eigenaars beweerden, dat de koffie daardoor een bijzonder aroom verkreeg. Of 't waar is weet ik niet. Zelf heb ik nooit de proef genomen, van 't gezicht had ik al meer dan genoeg.

Doordat de boter overal in gebakken was en nooit in natura werd verstrekt, dan alleen enkele malen bij het souper, bestond er een vrij levendige ruilhandel in dit artikel, evenals in de hevig begeerde chocolade. Het waren vooral de Limburgers, — die boter mee brachten van huis en daarvan geregeld werden voorzien, — die de Hollanders van hun voorraad lieten profiteeren, natuurlijk in ruil voor snoeperijen of zelfs tegen klinkende munt. Het was echter een clandestiene handel, die bij ontdekking streng werd gestraft. Nu spreekt 't vanzelf, dat, om hem te kunnen gaande houden, de voorraad chocolade steeds moest worden aangevoerd en zoo ontwikkelde zich een even gevaarlijke als avontuurlijke smokkelarij van chocolade. Enkele ondernemende waaghalzen slopen 's avonds, in het donker over de bassecour en verlieten zoo ongemerkt het huis om onder duizend angsten de begeerde snoeperij te gaan inkopen. Aangezien de expeditie heel vaak goed afliep, werden de smokkelaars hoe langer hoe vrijmoediger, ofschoon ze wisten, dat bij ontdekking de zwaarste straf, wegzending van de school, het gevolg zou zijn. Een van hen

heeft dit droeve lot ondergaan, nadat hij ontelbare malen met succes den tocht had volbracht. Hij had er zich zelfs speciale laarzen met wijde kappen voor aangeschaft, die tot de knieën reikten en waarin hij zijn inkoop borg. Dat zijn handelswaar niet altijd in prima staat uit die bergplaats te voorschijn kwam, laat zich gemakkelijk begrijpen. Eens toen hij, geweldig transpireerend van de gejaagde spanning en de vermoeienis van den tocht zijn chocolade uit de diepte van zijn laarzen te voorschijn haalde, was de vaste substantie in een zachte brij herschapen. Geen nood; onder zijn bed werden de plakken netjes naast elkaar gelegd, door kneeding weer ongeveer in den oorspronkelijken toestand gebracht en de smakelijke waar ging grif van de hand. De zoete winst, die aan den smokkelhandel zat, schijnt veel vergoed te hebben van de angst en de zweetdruppels, die de onderneming kostte. Bij een terugtocht werd onze gelaarsde smokkelaar echter op een kwaden avond gesnapt en verbanning was het eindloon van zijn roekeloze onderneming.

De indruk, dien dit geval op ons maakte, was niet gering. Nog zie ik het onheilspellende gezicht van den directeur, waarmee hij aan het diner verscheen. We begrepen onmiddellijk, dat er iets ernstigs aan de hand was en 't heele geval werd ons angstig duidelijk, toen tijdens den maaltijd de naam van den schuldige werd afgeroepen om na afloop op numero treize, de vergaderzaal der heeren professoren, te verschijnen voor een z.g. groot compareat. Het vonnis, dat toen over den ongelukkigen smokkelaar geveld werd, was wel heel zwaar, een afschrikkend voorbeeld is het in ieder geval geweest.

Er was nog een andere misdaad, waaraan brutale waaghalzen zich vooral 's winters graag schuldig maakten. Na 't souper, als de kans maar even gunstig was, wipten die heeren door het venster in de corridor: om in een verscholen hoekje van het carré hun hart op te halen aan een stikum rookertje. Voor dit avontuur waren natuurlijk vertrouwelingen noodig om door 't geven van seinen de zondaars te melden, wanneer de baan veilig was om weer ongemerkt na de recreatie te kunnen binnenklimmen.

Bij den aanvang van het middagmaal werd, nadat de directeur het gebed had uitgesproken, een lezing gehouden door een filosoof van de eerste klasse, die na een minuut of vijf werd afgelost door een filosoof van de tweede klasse. De eerste lezing, die ik mij herinner, was uit het leven van Lacordaire. Uit de wijze waarop de filosofen dergelijke lezingen voordroegen, was meestal wel op te maken, wat zij in de toekomst als redenaars zouden presteeren. Dat 't altijd even boeiend was, zou ik niet graag willen volhouden.

De naamfeesten van den Directeur en de Professoren behoorden steeds tot de bijzondere dagen. Op het feest van den eerste waren meestal voorname gasten genoodigd, terwijl de studenten in de feestvreugde mochten deelen; dat der professoren droeg een meer intiem karakter. Aan het dessert werd den feesteling door den knecht met meer of minder gratie een boeketje overhandigd, wat het sein was tot een oorverdoovend handgeklap, een vorm van hulde en gelukwensch, die door den jubilaris met een hoofsche buiging werd beantwoord. Was de feesteling van den behoudenden kant, dan liep 't heele feestje hier mee af, doch als regel zat er voor de zeven dischgenooten, wier tafel hij presideerde, een fuifje aan vast. Tijdens de recreatie werden ze op zijn kamer genoodigd en op een paar glazen wijn en een feestsigaar onthaald. Het zou me niet verwonderen, als deze gewoonte verdwenen is. Onze veranderinge opvattingen in zake het gebruik van alcohol en het Kruisverbond St. Gerlachus zullen zeker niet bevorderlijk zijn geweest voor de instandhouding van dit gebruik.

De viering der kerkelijke feesten zal daarentegen zeker niet in luister achterstaan bij die uit mijn tijd. Nochtans, een der meest indrukwekkende en sublieme feesten kent Rolduc niet meer, zooals wij die genoten. Ik bedoel de imposante Kerstnachtviering, zoo mooi en zoo stichtend, dat ze mij mijn heele leven is bijgebleven als een heerlijk, zielontroerend geluksmoment. De hedendaagsche studenten mogen gelukkig zijn met hun Kerstvacantie, zij hebben bij deze winst iets waarlijk kostbaars verloren.

Natuurlijk werd er een halve eeuw ge-

leden op Rolduc al duchtig comedie-gespeeld. Met minder dan de Fransche klassieken en Vondel deden we 't niet. Zelfs de Fidelio werd toentertijd voor 't voetlicht gebracht. Het waren vooral de prof. Menten en Corten, die bij dergelijke voorstellingen de leiding hadden. Heel levendig herinner ik me nog pater Rudolf van Oppenraay als Fidelio en Jozef in Vondels Jozef in Dothan en Piet Bogaars uit Helmond ('t vorige jaar overleden) als Florestan. Voor mij waren dat avonden van 't heerlijkste kunstgenot. Ook in dit opzicht zullen de opvattingen van thans misschien wel een beetje gewijzigd zijn, doch in ieder geval, er werd buitengewoon veel zorg aan dergelijke opvoeringen besteed.

De aula, waarin deze voorstellingen plaats hadden, werd in den herfst van 't jaar 1869 een prooi der vlammen. Het spreekt van zelf, dat dit een gebeurtenis is geweest, die op ons, jongens, een allergeweldigsten indruk heeft gemaakt. Het gebeurde onder de recreatie na 't souper, terwijl we onze eindelooze wandelingen maakten in de corridor rondom het carré, dat er plotseling alarm werd gemaakt en 't gerucht zich verspreidde, dat de aula in lichte laaie stond. In een oogwenk waren we allen de corridor uitgehold en bevonden we ons op de plaats des onheils. Helaas bleek alras, dat de aanvoerslang zich in het brandende gebouw bevond en dat bij gebrek aan voldoende blusmiddelen niet te denken viel aan 't behoud van 't gebouw. Met de meest primitieve middelen werd toch nog getracht de verwoestingen van 't vuur zooveel mogelijk te beperken. Met emmers en ketels, potten en pannen die van hand tot hand gingen — iedereen was in de weer, professoren, studenten en knechts — werd het water uit den vijver geschept om naar de vuurzee te worden gedragen. De heele keukeninventaris kwam er aan te pas. Onze hartstochtelijke ijver bij dat blusschingswerk mocht echter niet baten. Misschien was hij wel juist de oorzaak dat maar weinig van 't met zooveel voortvarendheid geputte water zijn bestemming bereikte. Het effect, dat wij met al onze inspanning verkregen was poosver. 't Gebouw brandde af tot den grond. De belooning, die we voor ons blusschingswerk

ontvingen, zal echter een hedendaagsch pae-dagoog de wenkbrauwen doen fronsen. De Directeur tracteerde ons dien avond n.l. op een warmen wijngroc, om de schadelijke gevolgen van den zwaren arbeid in den guren herfstnacht te bezweren, zullen we maar zeggen. Inderdaad heeft dit voorbehoedmiddel zijn uitwerking niet gemist: geen student heeft er ook maar een verkoudheid bij opgelopen. Maar wel moet er bij die gelegenheid een geweldige bres geschoten zijn in den wijnvoorraad. Reken maar eens na: voor ruim vierhonderd studenten een slaapmutsje.

Alleraardigst was ook in mijn tijd — misschien is 't nog zoo — de viering van 't St. Nicolaasfeest. 't Waren vooral de filosofen, die dan in volle actie waren. Aan den vooravond verscheen een deputatie van Zijne Heiligheid op Rolduc, die vragen kwam stellen naar 't geen er zooal voor ondeugends op de school was voorgevallen, aan daarvoor speciaal aangewezen studenten. Op den feestdag zelf verscheen de goede Sint in hoogst eigen persoon aan 't diner om te be-loonen of te straffen. 't Waren dan dezelfde studenten die voor 't voetlicht moesten verschijnen. Niet altijd echter viel deze vertooning in goede aarde en gaf wel eens aanleiding tot een minder aangename stemming en verhouding.

Ook op 't gebied van sport en openluchtspelen is er in Rolduc veel, zooal niet alles veranderd. Ik vrees, dat de voetbal ons geliefkoosd beugelspel, kastie en diabolospel wel geheel heeft verdrongen. Vijftig jaar geleden waren we allen geweldige boogschutters voor 't aanschijn des Heeren onder commando van J. Keuller, die later professor werd aan 't Groot-Seminarie te Roermond. De Rolducsche schutterij mocht er zijn, dat verzeker ik u. Wij waren toen even kranig met pijl en boog als de tegenwoordige generatie met den voetbal.

Fransch spreken, ook tijdens de recreatie en de wandelingen, was verplichtend. Wie tegen dezen regel zondigde, kreeg het z.g. „signe”, een klein boekje, waarin hij zijn naam moest schrijven. Voor de overtreding liep hij een kleine geldboete op, die in een gemeenschappelijken pot werd gestort en den

professor van de klas ter bewaring werd gegeven. Het was nu 't streven om zoo gauw mogelijk van dat signe af te komen, wat gebeurde, als je een anderen jongen op de euveldaad van Hollandsch spreken betrapte. Voor de klasgenooten was dat natuurlijk een reden om den ongelukkigen signe-bezitter uit de buurt te blijven, wat niet zoo moeilijk was, omdat er enkelen waren, die door hunne zenuwachtigheid zich al heel gauw als zoodanig verrieden. De verzamelde boeten werden tweemaal per jaar in een grandioze fuif omgezet in Kerkrade in een Wirtschafft. Broodjes, kersen, sigaren en als hoofdschotel de beroemde Limburgsche vla en dit alles begoten met koffie en oud bier, waren de zaligheden, die 't verloochenen van 't Fransch ons opleverde.

De stichting van 't tegenwoordige kerkhof viel in mijn tijd. De aanleiding daartoe was 't overlijden van Jan van Weede uit Alkmaar, die na een korte ongesteldheid in 't bijzijn van zijn diep bedroefde ouders te Aken stierf. Te zijner nagedachtenis stichtten zij 't monument, dat nog heden ten dage het hoofdmonument van de begraafplaats is en schonken daarenboven de torensklok, waarop zijn beeltenis prijkt en die de Joannesklok genoemd wordt.

De familiegeschiedenis, die hieraan verbonden is, is elken Rolduckenaar bekend, men vindt haar treffend beschreven in het prachtwerk „Rolduc in woord en beeld”. Elken middag wordt de Joannesklok geluid ter herinnering aan de vervulling van den hartenwensch van den vromen jongen, n.l. de be-

keering van zijn Protestantsche moeder tot 't Katholicisme.

Wat er ook in den loop der jaren in en om Rolduc veranderd moge zijn, niet zijn onvolprezen gastvrijheid. Vaak heb ik de eerbiedwaardige kostschool in mijn later leven nog bezocht en telkens werd ik weer getroffen door de hartelijkheid, waarmee ik ontvangen werd op de plaats, waar ik in de schoolbanken heb gezeten, mijn jongensvreugd heb gemaakt en mijn kinderleed heb geleden. Een hoogtepunt in dit weerzien is wel geweest het luisterrijke feest, dat gevierd werd ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van het Klein Seminarie en het tegelijkertijd gevierde zilveren jubilé van Mgr. Everts als directeur. Maar het dierbaarst blijven mij toch de herinneringen aan mijn onofficieele bezoeken aan Rolduc, waar ik steeds oude genegen studievrienden als professoren terugvond.

Niemand zal 't dan ook verwonderen, dat ik mijn eenvoudige herinneringen wil besluiten met den vurigen wensch, dat Gods rijkste zegen moge blijven rusten op deze voortreffelijke instelling van Katholiek onderwijs, en dat ik de woorden van den weleerwaarden pater J. J. Kruyder, voormaligen koorheer van het Augustijnerklooster te Klosterrade gaarne tot de mijne maak:

Gottes Segen ruhe über diesem Hause.

Fr. ZOETMULDER.

Den Haag, Januari 1924.
